

Welcome

Cebuano Language Class
Absolute Beginner
September 20, 2024

Session: 6 and 7/10

Speak Conversational Cebuano

www.cebuanol01.com

LEADERBOARD

 Pinakakusgan

 Kinakusgan

 Mas kusgan

1. Joan

2. Ara

3. Anna

4. Lady Fatima

5. Allan

6. Trish

Speak Conversational Cebuano

www.cebuan101.com

1

Quick review from 5th session

2

Shapes and Colors

3

Opposites

4

Naa and Wala

Quick Review

Father = Amahan

Mother = Inahan

Daughter = Anak nga babaye

Son = Anak nga lalake

Children = Mga anak

Husband = Bana

Wife = Asawa

Mother-in-law = Ugangan nga babaye

Father-in-law = Ugangan nga lalake

Grandkids = Mga apo

1

2

3

Quick Review

Grandparents = Apohan

Older brother = Maguwang/Magulang nga lalake

Older sister = Maguwang nga babaye

Eldest = Kinamaguwangan/kamagwangan/kinamag'wangan

Younger sibling = manghud

Youngest = Kinamanghuran / kamanghuran

Parents = Mga Ginikanan

Sibling = Igsoon

Aunt = Tiya/ Tita/ Auntie/ Iyaan

Uncle = Tiyo/ Angkol/ Tito/ /Uyoan

Sis-in-law = Bilas

Brother-in-law = Bayaw

1

2

3

Quick Review

Friend = Higala

Female friend = Amiga/ miga

Male friend = Amigo/ migo

Cousin = Ig-agaw

Sister = Igsoong babaye

Brother = Igsoong lalaki

Niece = Pag-umangkong babaye

Nephew = Pag-umangkong lalaki

Fiancee = Pamanhunon

Girlfriend/Boyfriend = Uyab

Daughter-in-law = Binalayi

Son-in-law = Umagad

Mag-asawa = Magtiayon

Mouth = Baba
Lips = Ngabil
Dila = Tongue
Elbow = Siko
Arm = Bukton
Finger = Tudlo
Hand = Kamot
Head = Ulo
Eyebrow = Kilay
Tooth = Ngipon
Cheek = Aping
Stomach = Tiyan

Parts of the Body

Chin = Suwang
Shoulder = Abaga
Back = Buko-buko/ luyo/likod
Forehead = Agtang
Hair = Buhok
Leg = Tiil
Ilong = Nose
Ear = Duggan
Chest = Dughan
Armpit = Ilok
Toes = Mga tudlo sa tiil
Gums = Lagos
Thigh = Paa (PAH-ah)
Eyelash = Pilok

1

2

3

Quick Review

Face = Naw'ng

Butt = Lubot

Breast = Suso / Tutoy

Blood = Dugo

Beard = Bungot

Knee = Tuhod

Sole = Lapa-lapa

Ankle = Bukong-bukong

Calf = Bagtak

Nape = Tangkugo

Bone = Bukog

Intestine = Tinai

Body = Lawas

Spine = Dugokan

Palm = Palad/ Pa'ad

Skin = Panit

1

2

3

Sentences

Unsa nang (kana) naa (there is/have) sa imong
naw'ng?

What's on your face?

Unsa'y/ Unsa ang nahitabo(nangyari) sa **imong**
mga pilok?

Short version: Naunsa nang imong pilok?

*What happened to **your** eyelashes?*

Naunsa ka? Anong nangyari sa 'yo?

Magulo (gulo)= Gubot kaayo

1

2

3

4

5

PARTS OF THE BODY

Calf

1

2

3

4

5

[teeh.NAH.eeh]
Tinai
Intestine

1

2

3

4

5

PARTS OF THE BODY

[doohg.hahn.]

Dughan
Chest

1

2

3

4

5

PARTS OF THE BODY

[booh.koh.booh.koh]

Buko-buko

Speak Conversational Cebuano

www.cebuan101.com

1

Quick review from 5th session

2

Shapes and Colors

3

Opposites

4

Naa and Wala

1

2

3

Shapes

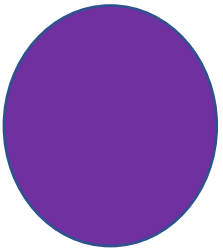
Rectangle = Rektanggul

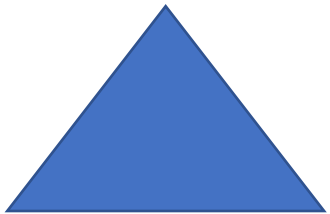
Square = Kuwadrado / Square (iskweehr)

Circle = Lingin/ Sirkol
Adjective: lingin og naw'ng

Oblong = Oblong

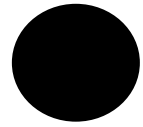
Triangle = Trayanggol

1

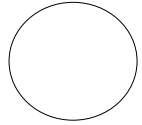
2

3

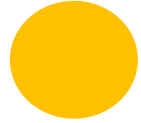
Colors = Mga kolor

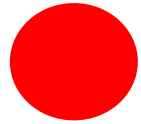
Black = Itom

White = Puti

Yellow = Yelo

Red = Pula / Puwa

Pink = Rosas / Pink

Green = Berde/ Green

Blue = Asul / Blu

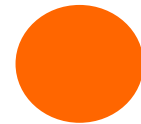

Violet = Bayolet

Brown = Brawn/

Tabonon= skin color

Orange = Urins

Gray = Abo

Inky black= Lagom

Ex: Pasa sa katawan

Transparent/ no color = Walay kolor

Clear color = Tin-aw og kolor

Nagbaguod = hirap na hirap

Medyo pula pero malapit sa orange

Medyo/Maypagka

pula

 pero duol-
duol(medyo malapit) og orange

duol = malapit

Layo = malayo

1

2

3

What do you see? Unsa'y imong makita?

And = ug

Og = a/an; object marker

Makakita ko og (**kolor**) nga (**item**).
Apple = Apol

1

2

3

**What do you see?
Unsa'y imong makita?**

Makakita ko og (kolor) nga (item).

1

2

3

**What do you see?
Unsa'y imong makita?**

**Makakita ko og puti nga iro (dog).
Pusa = Iring**

Speak Conversational Cebuano

www.cebuan101.com

1

Quick review from 5th session

2

Shapes and Colors

3

Opposites

4

Naa and Wala

1

2

3

Opposites

Nagkasakit ako = Nasakit ko

Pugong = hair tie

Masakiton

SICK

HEALTHY

Himsog

Ang batang nag-(kolor) og (clothes/accessory) kay (is) (adjective).

*Ang batang nag pink t-shirt kay masakiton.
Ang batang nag green kay himsog*

1

2

3

Opposites

Naglalis

ARGUE

AGREE

Root word = Sabot = understand
SAH-both = agreement

Nagkasinabot

Naglalis ang duha ka bata.
Nagtalo ang duha ka bata.

Nagkasinabot ang duha ka bata.

Naglalis ang magtiayon.
Nagtalo ang mag-asawa. Magkapatid = Manag-igsoon

1

2

3

Opposites

Gaan

LIGHT

HEAVY

Adj.
Bug-at og lawas
Mataba = Tambok

Bug-at

Gaan ra ang trabaho. = Magaan lang ang trabaho
Bug-at ang trabaho.
Mabigat ang trabaho/
Mahirap ang trabaho

1

2

3

Opposites

Sayop

WRONG

RIGHT

Sakto

Sakto/
If driving
Dimano = turn right
Desilya = turn left

Sayop na = Mali 'yan

Mali ito = Sayop man ni
(kini = this)

Tama ka = Sakto ka

Tama lang yan = Sakto ra na

1

2

3

Opposites

itom

BLACK

WHITE

Puti

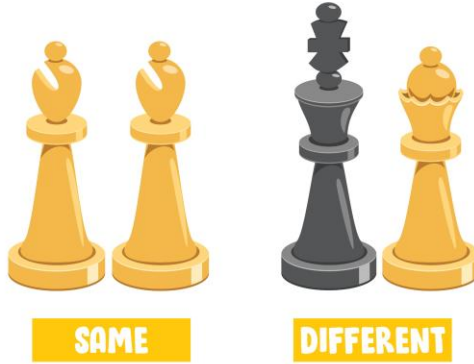
1

2

3

Opposites

OPPOSITES

Lain-lain = iba-iba

Pareha Parehas

same : pareha (*adj.*); parehas (*adj.* .); pareho (*adj.*); sama (*adj.*)

Parehas mi'g (mi+og) trabaho.

Lahi mi'g trabaho. = magkaiba kami ng trabaho (hindi pareho ng trabaho) (comparison)

Lain mig trabaho = iba ang trabaho naming (declarative)

Lahi/Lain

Magkaiba tayo = Lahi-lahi man ta

Dili man ta parehas = hindi tayo pareho

Lahi/Lain man ko = I'm different.

1

2

3

Opposites

Habog (height) = masyadong mataas

Hambog = mahangin
Hambogero = refers a
person who high-hat

Taas

Long

Short

Mubo = Maikli
Putot = Pandak
midget/unano

Taas ang linya = Mahaba ang pila

1

2

3

Opposites

Kugihan

HARDWORKER

LAZY

Ayaw og
pagtinapolan dinha

Tapolan

Dapat / need =
Kinahanglan magkugi ta

Si ___ kay kugihan.

Tapolan kaayo ko karon. = I'm feeling
so lazy today.

1

2

3

Opposites

Abli/Abri

OPEN

CLOSE

Sirado

Paki-on ng ilaw
Ablihi ang suga/ I-on
ang suga

Paki-off ng ilaw
Pag-nga ang suga
Pag-nga = to turn off something

Please turn on the light.
Palihug kog (ko+og) ON sa suga.

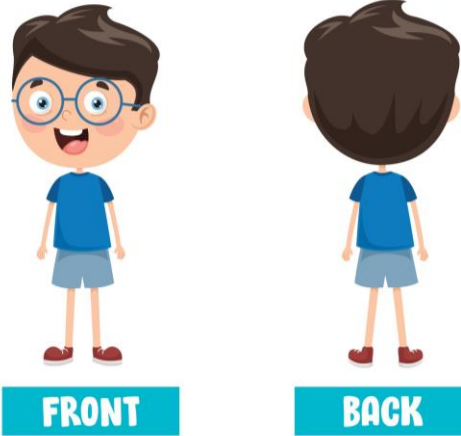
1

2

3

Opposites

**Atubangan
= harapan**

**Talikod = full body
to face the back**

Likod/Luyo

**Atras = backward
Abante = Forward**

**Humarap ka nga
Atubang diri/ Atubanga ko=face
me
Diri = here**

Tingin sa likod = Lingi sa likod ra gud

1

2

3

Opposites

Duol

Layo

**Medyo malapit =
medyo duol/ duol-duol**

**Medyo malayo = medyo
layo/ layo-layo**

**Duol ra ba ang Carbon sa inyong
balay? Oo duol ra. / Dili, layo ra.**

1

2

3

Quick Review

Sick/Sickly = Masakiton

Healthy = Himsog

Arguing = Naglalis

Agreeing = Nagkasinabot

Light = Gaan

Heavy = Bug-at

Wrong = Sayop

Right = Sakto

Black = Itom

White = Puti

Same = Pareha/Parehas

Different = Lahi/Lain

Long = Taas   Height = Habog

Short = Mubo Putot = Pandak

Hardworker = Kugihan

Lazy = Tapolan

Open = Abli/Abri

Close = Sirado

Front = Atubangan

Back = Likod / Luyo

Near = Duol

Far = Layo

Left = Wala / Wa / to turn left = Desilya

Right = Tuo / Sakto/ to turn right= Demano

Wrong = Sayop

Expensive = Mahal

Mura = Barato

1

2

3

QUIZLET TIME

Speak Conversational Cebuano

www.cebuan101.com

1

Quick review from 5th session

2

Shapes and Colors

3

Opposites

4

Naa and Wala

NAH-ahy mah-ngah DOOH-wah-ahn

Naa'y mga duwaan

There are toys

wah-lahy DOOH-wah-ahn

Wala'y duwaan

No toys

NAH-ahy kwahr-tah
Naa'y kwarta
There is money

wah-lahy kwahr-tah
Wala'y kwarta
No money

I don't have money
Wala ko'y kwarta.

NAH-dhy pahg-KAH-oohn

Naa'y pagkaon

There is food

wah-lahy pahg-KAH-oohn

Wala'y pagkaon

No food

NAH-ah kohy EEH-rûh

Naa ko'y iro

I have a dog

wah-lâh kohy EEH-rûh

Wala ko'y iro

I don't have a dog

NAH-ah kohy EEH-reehng

Naa ko'y iring

I have a cat

wah-lâh kohy EEH-reehng

Wala ko'y iring

I don't have a cat

NAH-ahy ooh-sah kah EEH-reehng

Naa'y usa ka iring

There is a cat

AH-sah ahng EEH-reehng

Q: Asa ang iring?

Where's the cat?

NAH-ah sah eeh-BAH-bahw sah bahng-kûh

**A: Naa sa ibabaw
sa bangko.**

It's on the chair.

NAH-ahy LEEH-mah kah EEH-rûh

Naa'y lima ka iro

There are five dogs

Sulod = inside

Gawas = outside

AH-sah ahng mah-ngah EEH-rûh

Q: Asa ang mga iro?

Where are the dogs?

NAH-ah sah sooh-lohd sah kahr-tohn

**A: Naa sa sulod sa
karton.**

They're inside the box.

NAH-ah meehy mah-ngah ah-lah-gâh

Naa mi'y mga alaga

We have pets

eeh-kahw
Ikaw?

NAH-ah kahy ah-lah-gâh
Naa ka'y alaga?

How about you?

Do you have a pet?

Daghan = marami
Gamay = kunti

NAH-ahy dahg-hahng mah-ngah BAH-tâh

**Naa'y daghang
mga bata**

There are lots of kids

sah AH-sah

Q: Sa asa?

Where at?

sah DOOH-wah-ah-nahn

A: Sa duwaanan

At the playground

wah-lahy mah-ngah BAH-tâh sah DOOH-wah-ah-nahn

**Wala'y mga bata sa
duwaanan.**

There are no kids at the playground

1

2

3

4

Why = Ngano

Nganong late ka?

Bakit late ka?

1

2

3

4

Why = Ngano

Nganong na-resched ang meeting?

Bakit na-resched ang meeting?

Mao nang = kaya

Kinahanglan = kailangan

Answer:

Dili available ang presenter mao nang kinahanglan i-resched.

Hindi available ang presenter kaya kailangan i-resched.

1

2

3

4

Why = Ngano

Bakit hindi pa naipadala ang shipment?

Nganong wala pa napadala ang shipment?

Answer:

Nadelay ang shipment kay naay bagyo. Kay=is/because

Nadelay ang shipment kasi may bagyo.

1

2

3

4

Why = Ngano

Nganong mas gamay ang budget karon/ 'ron?
Bakit mas maliit ang budget ngayon?

Answer:

Naa ta'y (kita) gibayran nga dakong utang.
May binayaran tayong malaking utang.

1

2

3

4

Why = Ngano

Nganong wala nimo giaprobahan ang akong VL? = Past

Bakit hindi mo inaprobahan ang VL ko? = Past

Nganong dili nimo aprobahan ang akong VL? = Future

Bakit ayaw mong aprobahan ang VL ko.

Answer:

Naa (kita) ta'y **buhaton** nga project mao nang wala nako giaprobahan ang imong VL.

May **gagawin** tayong project kaya hindi ko inaprobahan ang VL mo.

1

2

3

4

Who = Kinsa

Unsay (unsa ang) imong pangan?

Kinsa'y (kinsa + ang) makatabang sa akoo? Tabang=help

Sinong makakatulong sa akin?

Help me = Tabangi ko.

I will help you = Tabangan teka.

Answer:

Si Judy **ra gyud** ang makatabang nimo.

Si Judy **lang talaga** ang makakatulong sa 'yo.

1

2

3

4

Who = Kinsa

Kinsa'y head sa Engineering department?

Sino ang head ng Engineering department?

1

2

3

4

Who = Kinsa

Kinsa'y gusto og kape? Like = ganahan   Gusto = Want

Sino ang may gusto ng kape?

1

2

3

4

Who = Kinsa

Kinsa'y nag-aprob/ nag-aprobar sa budget increase/
pagsaka sa budget?

Saka = increase/ to go up   Saka sa taas = go upstairs

Sino ang nag-aprob sa pagtaas ng budget?

Naog sa silong/ubos = go downstairs

Downstairs = silong / sa ubos

1

2

3

4

Who = Kinsa

Kinsay nagbilin aning mga dokumento sa akong lamesa?

Sino ang nag-iwan nitong mga dokumento sa desk/mesa ko?

Ibilin teka diri.

Iwan kita dito.

Answer:

Si ___ ang nagbilin ana. Ana = that Ani = this

Si ___ ang nag-iwan niyan.

1

2

3

4

Whose = Kinsa/ Kang kinsa

Kang kinsa 'ni?

Kanino 'to?

1

2

3

4

Whose = Kinsa/ Kang kinsa

Kinsa na'y (na + ang) sunod?

Whose turn is it?

1

2

3

4

Whose = Kinsa/ Kang kinsa

Kang kinsang sakyanan (vehicle) ang nagbara sa **agianan**?

Kaninong sasakyan ang humaharang sa **daanan**?

Answer:

Kang _(name)___

Kay _(name)___

1

2

3

4

Whose = Kinsa/ Kang kinsa

Kang kinsang ideya/ idea 'ni?

Kaninong ideya 'to?

Answer:

Kang _(name)___

Kay _(name)___

1

2

3

4

5

Which = Hain / Asa/ Unsa

Hain/Asa ani imong gusto?

Alin dito ang gusto mo?

1

2

3

4

5

Which = Hain / Asa/Unsa

Hain/Asa ang available/bakante nga room?

Which room is available?

1

2

3

4

5

Which = Hain / Asa/Unsa

1. Unsa nga dokumento ang imong ipa-review nako (sa ako)?
Aling dokumento ang ipapareview mo sa akin?

2. Hain nga dokumento ang kinahanglan nimo nga akong ireview?
Aling dokumento ang kailangan mong suriin ko?

1

2

3

4

4

Quick Review

1

2

3

4

4

Quick Review

WHAT = UNSA

1

2

3

4

4

Quick Review

WHEN = KANUS-A

1

2

3

4

4

Quick Review

WHERE = ASA

1

2

3

4

4

Quick Review

WHO = KINSA

1

2

3

4

4

Quick Review

WHICH = Hain / Asa/Unsa

Asa ani imong gusto?

Which of these you want?

1

2

3

4

4

Quick Review

WHOSE = KANG KINSA

1

2

3

4

4

Quick Review

HOW TO = Unsaon

1

2

3

4

4

Quick Review

HOW MANY = PILA KABUOK

1

2

3

4

4

Quick Review

HOW MUCH = TAGPILA/ PILA

Need and not needed

Need = Kinahanglan

Hindi ko kailangan = Dili nako kinahanglan

Give and Take

**Wala akong binigay.
Wala ko'y gihatag.**

Give = Hatag

**Wala ko gihatag = hindi
ako binigay**

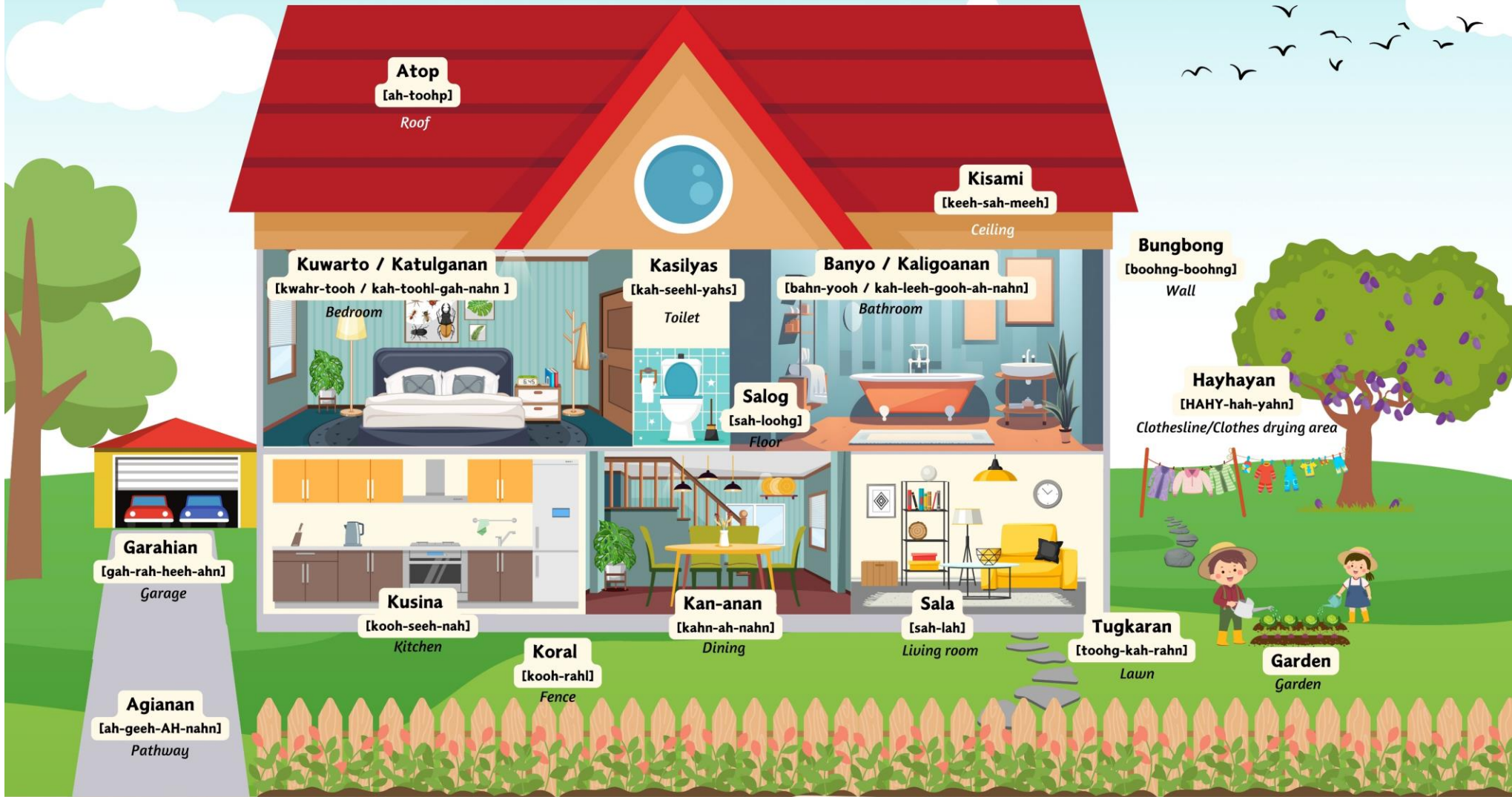
Take = Kuha

Ihatag ang report kang Sharmaine.

Ibigay ang report kay Sharmaine

PARTS OF THE HOUSE

PARTS OF THE HOUSE

Atop
[ah-toohp]
Roof

Kisami
[keeh-sah-meeh]
Ceiling

Kuwarto / Katulganan
[kwahr-tooh / kah-toohl-gah-nahn]
Bedroom

Kasilyas
[kah-seehl-yahs]
Toilet

Banyo / Kaligoanan
[bahnh-yooh / kah-leeh-gooh-ah-nahn]
Bathroom

Bungbong
[boohng-boohng]
Wall

Hayhayan
[HAHY-hah-yahn]
Clothesline/Clothes drying area

Salog
[sah-loohg]
Floor

Garahian
[gah-rah-heeh-ahn]
Garage

Kusina
[koooh-seeh-nah]
Kitchen

Kan-anan
[kahn-ah-nahn]
Dining

Sala
[sah-lah]
Living room

Tugkaran
[toohg-kah-rahn]
Lawn

Garden
Garden

Agianan
[ah-geeh-AH-nahn]
Pathway

Koral
[koooh-rah]
Fence

Agianan sa tawo
[ah-geeh-AH-nahn sah tahw]
Sidewalk